

Греко-католицька парафіяльна церква Різдва Пресвятої Богородиці в селі Хотинець під Перемишлем, споруджена 1615 року, яка 2013 року ввійшла в Список світової спадщини ЮНЕСКО як одна з 16 дерев'яних церков Карпатського регіону Польщі та України

The Greek Catholic parish church of the Nativity of the Blessed Virgin Mary in Chotyniec near Przemyśl built in 1615 and included in the UNESCO World Heritage List as one of 16 wooden churches in the Carpathian region of Poland and Ukraine in 2013

Василь Боднар,
Надзвичайний і Повноважний Посол
України в Республіці Польща

УКРАЇНА — ПОЛЬЩА: стратегічне партнерство, перевірене війною

— Пане Посол, які основні завдання стоять на порядку денному українсько-польських двосторонніх відносин і які виклики необхідно подолати в коротко- та довгостроковій перспективах?

— В умовах повномасштабної російської агресії проти України головним завданням на порядку денному є зміцнення обороноздатності нашої держави. Польща вже є одним із лідерів військової підтримки, передала 46 пакетів військової допомоги і вже формує 47-й. Ми вдячні за це і продовжуємо тісну координацію наших оборонних потреб.

Не менш важливим є забезпечення сталої політичної підтримки з боку Польщі — як у межах двостороннього діалогу, так і на міжнародній арені. Польща є активною у питанні посилення санкційного тиску на Росію й ізоляції агресора, а також обстає за надання Україні всіх інструментів для встановлення справедливого довготривалого миру.

Актуальним залишається питання подальшого поступу України на шляху до повноправного членства в Європейському Союзі та НАТО, що матиме безпосередній вплив на безпеку, стабільний мир і розвиток як в Україні, так і в усьому регіоні. Польща відіграє в цьому процесі важливу роль, зокрема й докладаючи зусиль, щоби подолати блокування європейської інтеграції України з боку окремих країн.

Візит Прем'єр-міністра Польщі Дональда Туска й ушанування пам'яті загиблих. 10 травня 2025 року
Visit of Polish Prime Minister Donald Tusk and commemoration of the fallen. 10 May 2025

Посол зустрічає на летовищі Президента України Володимира Зеленського, який прибув для участі в урочистостях з нагоди 80-ї річниці визволення нацистського концентраційного табору Аушвіц-Біркенау
The Ambassador meets Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy at the airport, who arrived to take part in the commemorations marking the 80th anniversary of the liberation of the Auschwitz-Birkenau Nazi concentration camp

Серед довгострокових викликів — пошук мудрих і виважених рішень у сферах, де інтереси наших економік перетинаються, на-самперед у сільському господарстві та транспорті. Тут важливо не допустити, щоб елементи конкуренції стали джерелом негативу чи напруження, а натомість — знайти моделі взаємовигідної співпраці і перетворити їх на підґрунтя для взаємодії.

Є питання, що потребують оперативного реагування. Наприклад, перед початком ексгумацій стався інцидент із табличкою на братській могилі воїнів Української повстанської армії на горі Мо-настир, — але завдяки комунікації між міністрами культури України й Польщі тема не стала надбанням російської пропаганди. Тут допомогли виокремлення уваги та швидке реагування. Загалом у таких випадках важливо вести діалог, адже будь-яка проблема має рішення, — якщо не відразу, то згодом. Головне — бажання, чітке бачення і дія.

— Розкажіть, будь ласка, про сучасні тенденції в політичних і торговельно-економічних відносинах між двома державами. Яким Ви бачите майбутнє стратегічного партнерства України та Польщі?

— Сьогодні політичні й економічні відносини між державами розвиваються в умовах геополітичних змін. Війна Росії проти України стала каталізатором нових форматів партнерства, і, безперечно, прикладом є українсько-польські відносини. Польща завжди була нашим сусідом, партнером і другом, але після 2022 року її роль значно зросла. Вона перетворилася на справжній міст між Україною та Європейським Союзом — у логістичному, економічному, політичному та гуманітарному вимірах. Через Польщу пройшли мільйони тонн військової та гуманітарної допомоги. Вона стала логістичним хабом, який з'єднує Україну з ЄС у складних умовах війни.

Зараз Польща є головним торговельним партнером України у ЄС. Між двома державами формується нова економічна екосистема, польські компанії вже долучаються до проєктів із відбудови України, інвестують у логістику, енергетику, сільське господарство. Водночас тисячі українських підприємців відкривають бізнес у Польщі, зміцнюючи горизонтальні економічні зв'язки.

У Польщі проживають мільйони українців — як ті, хто свідомо приїхав сюди в пошуках ліпшого життя чи заробітку, так і ті, хто опинився тут не за власним бажанням, кого російські ракети

вигнали з домівок і змусили шукати прихистку. Це потужна соціальна та культурна основа для довготривалого партнерства. Польські школи, університети, компанії — це простори, де народжується нова якість українсько-європейських зв'язків.

Польсько-українська торгово-промислова палата, яка об'єднує понад 600 компаній (із них приблизно 450 польських і 150 українських), є ефективною платформою для розвитку двостороннього партнерства. Ми прагнемо створювати привабливі умови для бізнесу, відкриті до інновацій і співпраці. Україна має унікальний досвід державного управління в умовах війни, розвитку оборонних технологій і впровадження соціальних стандартів під час кризи. Цей досвід є цінним ресурсом для зміцнення стійкості та сталого розвитку обох держав.

Отже, роль Польщі — унікальна. Вона є мостом у чотирьох вимірах: логістичному, економічному, політичному та гуманітарному. І, що важливо, — цей міст не збудований «згори», його творять конкретні люди, підприємства, громади.

Якщо ми хочемо бачити Україну в Європейському Союзі не формально, а глибинно інтегрованою, — то Польща має бути тим партнером, який показує, як це можливо. Через спільні проекти, спільні ризики і, впевнений, спільні перемоги.

— Нині серед пріоритетів європейських держав — зміцнення архітектури безпеки в усіх її вимірах, зокрема й активізація оборонної галузі. Яких заходів уживають Україна та Польща для розвитку оборонної та безпекової співпраці?

— Це справді один з основних пріоритетів. Агресивна й ревізіоністська політика Російської Федерації змусила європейські країни переосмислити основи своєї безпеки. Сьогодні безпека означає не лише сильну армію та потужну оборонно-промислову базу, а й здатність оперативно відповідати на динамічні загрози за допомогою ефективних, адаптивних і скоординованих рішень, а також мобілізація суспільства до готовності захищати себе. Бо належно підготовлена держава — це серйозний виклик для агресора. Ще одним чинником, що спонукає Європу стратегічно переосмислити підходи до системи безпеки, стала зміна передбачуваності зовнішньої політики деяких партнерів.

У цьому контексті безпекова співпраця України та Польщі є вкрай важливою. Насамперед нас об'єднує спільне розуміння природи загроз і однакове бачення способів реагування на них.

Добре відомо, що в державному інтересі Польщі — щоб Україна була із західним блоком. Україна зараз боронить Європу, зокрема й Польщу, від російської агресії. Наша оборона — це захист Європи, допомога у створенні можливостей для переозброєння Польщі, а також можливість вивчення українського досвіду, набутого на сучасному полі бою.

Українські фахівці вже сьогодні діляться досвідом із партнерами. Яскравим прикладом є Спільний центр НАТО — Україна з аналізу, підготовки та освіти у Бидгощі, де українські офіцери передають офіцерам НАТО знання, здобуті в реальних умовах війни. І це — практичний внесок України у зміцнення Північноатлантичного альянсу та безпеки Європи.

— З початку повномасштабної російської агресії Польща відіграла основну роль у логістиці постачання до України, що уможливило транспортування гуманітарної допомоги, військової техніки тощо. Які Ви бачите найбільші виклики та досягнення в цьому контексті, а також перспективи для подальшого зміцнення співпраці в галузі логістики та прикордонної інфраструктури?

— З перших днів повномасштабного вторгнення Росії Польща стала нашим основним логістичним хабом, «дорогою життя» для постачання в Україну військової та гуманітарної допомоги, а також критичного імпорту та споживчих товарів. Польща продемонструвала надзвичайну солідарність, швидкість рішень і здатність діяти масштабно. Ми вдячні за цю підтримку, — вона справді стала одним із чинників нашої стійкості.

За ці роки, завдяки ефективній координації діяльності між українськими та польськими відомствами, вдалося суттєво поліпшити пропускну спроможність окремих пунктів перетину, налагодити тісну взаємодію на рівні митниць, а також запровадити спеціальні логістичні механізми для перевезення оборонної та гуманітарної допомоги.

З метою розв'язання проблематики розвитку прикордонної інфраструктури Кабінет Міністрів України 2024 року схвалив Стратегію розвитку та розбудови прикордонної інфраструктури з країнами Європейського Союзу та Республікою Молдова до 2030 року та план із її реалізації.

Наприкінці 2024 року на кордоні з Польщею відкрито новий автомобільний пункт пропуску «Нижанковичі — Мальховичі», призначений для міжнародних пасажирських перевезень (автомобілі

до 3,5 тонн та автобуси). Інфраструктура містить 8 смуг у кожному напрямку, термінали реєстрації й адміністративні приміщення. На сьогодні відповідно до угоди про спільний контроль в пунктах пропуску на українсько-польській ділянці державного кордону спільний прикордонний контроль уже здійснюють у чотирьох пунктах пропуску: «Смільниця — Кросценко», «Устилуг — Зосін» (лише на виїзд з України та на в'їзд в Польщу), «Угринів — Долгобичув», «Грушів — Будомеж».

Набутий досвід зумовив ставлення до розвитку логістики та прикордонної інфраструктури не лише як до технічного питання, а як до елементу безпекової політики. Це означає створення та забезпечення діяльності простору ефективної критичної інфраструктури, яка є важливою і в умовах війни, і в перспективі повоєнної відбудови.

Україна готова до глибокої практичної співпраці з польськими партнерами. Наш спільний успіх у логістиці — це приклад того, як оперативна солідарність перетворюється на інституційну довіру й фундамент для європейського майбутнього.

— Як відомо, польський приватний сектор зацікавлений у спільних з українськими колегами проєктах, зокрема й у контексті повоєнної відбудови держави. Ваша Високоповажносте, які кроки можуть посприяти розвитку таких ініціатив?

— Польський бізнес уже демонструє високий рівень зацікавленості у залученні до проєктів відбудови України, і наша спільна мета сьогодні — перетворити цю зацікавленість на практичні та довготривалі економічні ініціативи, що також працюватимуть на зміцнення наших економік і підвищення стійкості регіону.

З метою координації цих зусиль польська сторона призначила урядового уповноваженого з питань відбудови України, яким є голова Комісії Сейму Республіки Польща у закордонних справах Павел Коваль.

На практичному рівні вже розгорнуто низку інструментів для підтримки польських компаній, зацікавлених в українському ринку. Зокрема, польський банк розвитку «BGK», використовуючи ресурси з Українського фонду, вже реалізує гарантійні та грантові програми на майже 265 мільйонів євро, а також пільгову кредитну програму на приблизно 58 мільйонів євро. Також триває розроблення нової програми для малих і середніх підприємств із запланованою вартістю 150 мільйонів євро.

Зустріч Першої віцепрем'єр-міністерки України — Міністерки економіки України (2021–2025 рр.) Юлії Свириденко з польською делегацією на чолі з Міністром розвитку та технологій (2024–2025 рр.) Кшиштофом Пашиком для обговорення поглиблення економічної співпраці. Червень 2025 року

Meeting of the First Deputy Prime Minister of Ukraine — Minister of Economy of Ukraine (2021–25) Yulia Svyrydenko with a Polish delegation led by Minister of Economic Development and Technology (2024–25) Krzysztof Paszyk to discuss deepening economic cooperation. June 2025

Експортно-кредитна агенція Польщі «КУКЕ» впровадила комплексну систему страхування польсько-української торгівлі, яка базується на трьох напрямках: торгівлі — застраховано транзакцій на суму майже 1,2 мільярда євро та запроваджено програму транспортного страхування, що покриває воєнні ризики в Україні, вартістю приблизно 1,5 мільярда євро; інвестиціях — страхування інвестиційних кредитів і захист прямих інвестицій від політичних ризиків та ризиків непереборної сили (включно з війною) на орієнтовно 40,69 мільйона євро; відновленні та модернізації — під час Конференції з питань відновлення України 2024 року в Берліні підписано угоду з іншими експортно-кредитними агентствами про страхове покриття проектів відновлення в Україні за участю польських підрядників і постачальників.

Уже зараз, зокрема під час візиту делегації представників польського бізнесу до Києва в червні 2025 року, обговорюють можливості формування галузевих консорціумів польських компаній для участі в інфраструктурних проектах в Україні, а також започаткування пілотних проектів у таких провідних секторах, як інфраструктура

та енергетика, створення двосторонніх інструментів фінансування, включно з підтримкою з боку польських державних агентств, муніципалітетів і європейських структур тощо. Особливо актуальними є пілотні проекти, які можуть стати каталізатором довіри, технологічної синергії та сталого партнерства.

У межах Конференції з питань відновлення України, що відбулася на початку липня в Римі, Польща серед інших країн приєдналася до підписання нових фінансових угод на загальну суму 2,3 мільярда євро в межах «Ukraine Investment Framework» — інвестиційного компоненту програми «Ukraine Facility», а також створення Європейського Флагманського Фонду для відбудови України (спільно з Італією, Німеччиною, Францією та Європейська комісія). Також підписано меморандуми про потенційне напрацювання спільних проектів на суму 200 мільйонів євро та визначення пріоритетних проектів, що будуть фінансовані в межах програми «Ukraine Facility» через BGK.

Участь польського бізнесу в реалізації проектів відбудови України не лише сприятиме зміцненню українсько-польських відносин, а й наблизитиме формування в нашій державі практик, сумісних із нормами та цінностями ЄС, створюючи умови для подальшої європейської інтеграції України.

— Серед пріоритетів піврічного головування Польщі в Раді ЄС — протидія іноземному втручання та дезінформації. Відомо, що росія прагне розпалити напруженість в українсько-польських відносинах за допомогою інформаційних маніпуляцій. Пане Посол, які кроки допомагають усувати вплив дезінформації та ворожих наративів із боку росії?

— Порядок денний головування Польщі в Раді ЄС відображає усвідомлення загальної загрози, що вимагає консолідованих зусиль із боку всіх держав-членів. Російська Федерація вже давно веде не лише повномасштабну збройну агресію, а й системну гібридну війну проти України та всього демократичного світу. Одним з основних інструментів цієї війни є дезінформація та фейки, включно з так званими дипфейками, що спрямовані на створення напруги та розбрату в суспільстві, мають потенціал впливу на довіру між міжнародними партнерами та послаблення міждержавних зв'язків, підриву довіри до державних інституцій, створення та підживлення стереотипів для роз'єднання народів і формування міжнаціональної неприязні.

Вшанування пам'яті загиблих борців за волю України, які воювали в лавах Армії УНР. Православний цвинтар у варшавському районі Воля

Commemoration of fallen fighters for Ukraine's freedom who served in the ranks of the Ukrainian People's Republic Army. Orthodox cemetery in Warsaw's Wola district

На жаль, українсько-польські відносини — одна з головних цілей таких атак. Вагомим елементом протидії цій загрозі є системна комунікація, оперативний обмін інформацією та своєчасна реакція на ворожу дезінформацію. Не менш важливо — підтримувати відкритий і щирий діалог між нашими суспільствами, щоб ворожа пропаганда не мала підґрунтя для маніпуляцій.

Один із прикладів — хвиля дезінформації на початку червня 2025 року про начебто припинення пошуково-ексгумаційних робіт на території України, яку було посилено через поширення дипфейк-відео, що нібито містило заяву польського науковця. Цей фейк був спрямований на те, щоб збурити суспільство, спровокувати недовіру між сторонами та дестабілізувати міждержавний діалог у сфері національної пам'яті. Завдяки оперативній і скоординованій реакції міністерств культури України та Польщі, які майже одночасно оприлюднили спростування, вдалося нейтралізувати загрозу та зберегти довіру.

Наша сила — у єдності. Що міцнішими є наші зв'язки, то менш вразливими ми є до зовнішніх атак. І в цьому контексті протидія дезінформації — це не лише питання інформаційної гігієни, а реальне протистояння агресору в інформаційному просторі.

Ми високо цінуємо політичну волю та практичні кроки польських партнерів час головування Польщі в Раді ЄС, а також активні зусилля, спрямовані на розблокування переговорного процесу у зв'язку з деструктивними діями Угорщини. За сприяння польського головування було погоджено практичне рішення: Україна й Молдова продовжують співпрацю з Єврокомісією та Радою ЄС на технічному рівні, готуючи підґрунтя для відкриття кластера 1 одразу після усунення політичних перешкод. Це дає змогу не втрачати час і бути повністю готовими до переговорів та відкриття кластерів для подальшого повноправного членства України в Європейському Союзі.

— Ваша Високоповажносте, розкажіть, будь ласка, про становище та діяльність української громади в Польщі. Яку роль українці відіграють у суспільно-політичному житті Польщі та налагодженні міждержавних відносин?

— Українська громада є важливою частиною суспільства Польщі та вагомим ресурсом для розвитку країни. Сьогодні в Польщі — приблизно мільйон українців, які приїхали до повномасштабного вторгнення, та майже мільйон тих, хто приїхав, втікаючи від війни.

Українці продемонстрували високу здатність до інтеграції: активно вивчають польську мову, є економічно залученими: 69% прибулих після початку повномасштабного вторгнення працюють у Польщі, дотримуються місцевих традицій і законів, адже рівень правопорушень серед українців становить менше одного відсотка, що відповідає межах статистичної похибки, а також ведуть відкритий і доброзичливий діалог із польським суспільством.

Згідно з останніми дослідженнями, український чинник суттєво посилив польську економіку. За даними «Deloitte», внесок українців в економіку Польщі 2022 року становив орієнтовно 1,5% ВВП, 2023-го — 0,7–1,1% ВВП. 2024 року завдяки підприємництву та швидкій інтеграції в ринок праці українці додали 2,7% до ВВП Польщі. Тобто загалом у 2022–2024 роках українці додали до польського ВВП приблизно 39,7 мільярда євро. Це наочно демонструє, що українці — це додана вартість для Польської держави.

Українці в Польщі, зокрема дипломати, бізнесмени, студенти, науковці, активісти, є мостом у міждержавних відносинах і зближенні наших народів. Вони працюють, навчаються, здобувають

знання й навички, успішно комунікують та співпрацюють із поляками, — і все це стане в пригоді у відбудові України. Українці зберігають зв'язок із домом, і в Польщі майже 70% декларують готовність повернутися додому, якщо для цього будуть умови: передусім безпека, можливість працевлаштуватись і заробляти на життя, житло, доступ до медицини й освіти для дітей.

З повномасштабною агресією Росії народ Польщі продемонстрував справжню силу солідарності. Завдяки підтримці польського народу мільйони українців знайшли прихисток від російської агресії, а Україна — отримала одну з перших форм військової допомоги.

Ми пам'ятаємо і глибоко цінуємо підтримку, яка не знала кордонів і не залежала від політичних поглядів.

Європейський Союз продовжив до 2027 року тимчасовий захист для громадян України, і польське законодавство погоджують із цими нормами. Україна, зі свого боку, захищає права своїх громадян за кордоном і робить усе можливе, щоб вони почувалися тут комфортно. Але водночас Україна чекає своїх додому. Як би добре не було в інших країнах, — вдома завжди краще.

Василь Боднар із Президентом Польщі (2015–2025 рр.) Анджеєм Дудою
Vasyl Bodnar with President of Poland (2015–25) Andrzej Duda

Дата інтерв'ю: 8 серпня 2025 року

Засідання Люблінського трикутника на рівні глав зовнішньополітичних відомств Литви, Польщі та України до п'ятиріччя створення ініціативи. Люблін, 16 липня 2025 року

The Lublin Triangle meeting at the level of the foreign ministers of Lithuania, Poland and Ukraine on the 5th anniversary of the initiative. Lublin, 16 July 2025

Міністри закордонних справ Польщі й України Радослав Сікорські та Андрій Сибіга. 1 серпня 2025 року
Foreign Ministers of Poland and Ukraine Radosław Sikorski and Andrii Sybiha. 1 August 2025